

A
GULNER GYULA
ÁLTALÁNOS ISKOLA

MAGYAR NYELV
ÉS IRODALOM

HELYI TANTERVE

3–4. évfolyam

2015.

1. CÉLOK ÉS FELADATOK

Az általános iskola alsó tagozatán a magyar nyelv és irodalom tantárgy elsődleges célja az anyanyelvi kommunikációs képességek fejlesztése

Az anyanyelvi nevelés célja, hogy a családban és az óvodában elsajátított beszédre és beszédmegértésre alapozottan továbbfejlessze a tanulók már meglévő nyelvi tudását.

Az életkori sajátosságok figyelembevételével elindítsa a kisgyermeket a tudatos nyelvhasználat képességének kialakulása felé.

Az anyanyelvi nevelésnek kisiskolás korban is alapvető szerepe van a kulcskompetenciák kialakításában, fejlesztésében, mert erre építve, ez által válik lehetővé a kultúra aktív befogadása, a társas-társadalmi érintkezés, az identitás kialakulása, az önálló ismeretszerzés és a tanulás.

Kiemelkedő feladat az olvasás révén való tájékozódás megismertetése és az írásbeli nyelv-használat alapjainak lerakása.

A kisiskolások az iskolai tanulmányaik megkezdésekor különféle szinten birtokolják és használják anyanyelvüket. Az első iskolai években a tanító feladata nem az elméleti rendszerezés, hanem a változatos és egyre magasabb szinten történő gyakoroltatás a különféle kommunikációs helyzetekben, illetve a szorongásmentes, motivált nyelvi fejlődési környezet megteremtése. A játékos, önkifejező gyakorlatok lehetőséget teremtenek a nyelvi tudatosság, a kreativitás, az árnyalt önkifejezés, a másik megértésének igényére, a képességek fejlesztésére. E fejlesztési folyamatra épülhet majd a továbbiakban az anyanyelvi és az irodalmi kultúra megismertetése.

Az 1-4. évfolyam alapfeladata az olvasás és a kézírás megtanítása, a helyesírás megalapozása, a szövegértés és a szövegalkotás elemi gondolkodási és nyelvi műveleteinek megismerése és gyakorlása.

Az alsó tagozatra jellemző a nyelvi képességek és irodalomolvasás integrált fejlesztése.

A mesék, történetek olvasása, dramatizálása, szövegrészletek, rövid versek emlékeztetőből való megtanulása alkalmat ad a tanulók szókincsének bővítésére, kifejezőképességének komplex fejlesztésére.

Az olvasottakról való beszélgetés elősegíti a szövegek jobb megértését, ez pedig fejlesztően hat az élőbeszéd, a felolvasás és a szövegfogalmazás minőségére.

Az életkori befogadóképességnek megfelelő ismeretterjesztő szövegek megalapozzák az önálló ismeretszerzést a könyvtárhasználat alapismereteivel együtt.

A magyar nyelv és irodalom tantárgy olvasmányanyaga ismereteket közvetít a társadalomról és a természetről, a hazáról és más alapvető személyes emberi kapcsolatokról.

Népünk múltjának történeti és példa értékű személyiségeinek ismerete erősíti a nemzeti azonosságtudatukat.

Az olvasmányok szolgálják személyiségük fejlesztését, a másik ember tiszteletére, a szociális érzékenységre, a környezetért érzett felelősségre nevelést.

A drámajátékok elősegítik kapcsolatteremtő képességüket, fejlesztik mozgáskultúrájukat a beszéd és testbeszéd összehangolását.

FEJLESZTÉSI KÖVETELMÉNYEK

1. A megfelelő olvasási és íráskészség

- pontos, folyamatos olvasási készség elsajátíttatása,
- kifejező felolvasás és szövegmondás gyakorlása,
- betűformák és kapcsolások megismerése, az írás automatizálása,
- megfelelő írástempó, amely alkalmas az írás eszközi használatára,
- tetszetős külalak, gazdaságos esztétikum, szövegelrendezés,
- a tanult helyesírási szabályok megtartása betűtűvesztés, - csere – kihagyás nélkül.

2. Az irodalom és az olvasó kapcsolatának alakítása, a szövegértés fejlesztése

- az irodalmi művek érzelmi, erkölcsi és esztétikai értékei iránti fogékonyság erősítése,
- a szövegértés gondozása a tanulás folyamatának megalapozása miatt,
- a szereplők cselekedeteinek megítélésével a mindennapi erkölcsi választások megkönnyítése.
- az ítélőképesség, az erkölcsi, az esztétikai és a történeti érzék fejlesztése.

3. A szövegalkotási képesség formálása: a képzelet, az önkifejezés, az egyéni stílus bátorítása

- a szóbeli és az írásbeli szövegalkotó képesség fejlesztése,
- az olvasmányok feldolgozásával mintaadás a gyermekek fogalmazásaihoz,
- bővítési lehetőségek a képzelet és érzelmek önálló kifejezésére,
- szókincsbővítés,
- az önkifejezés igényének felkeltése.

4. Nyelvtani és helyesírási ismertek révén a tudatos nyelvszemlélet fokozatos alakítása

- a magyar nyelv rendszerére vonatkozó alapvető ismeretek megtanítása,
- helyesírási alapismeretek nyújtása és folyamatos gyakorlása,
- a szókincs mennyiségi és minőségi bővítése,
- rokon értelmű és ellentétes jelentésű szavak megismertetése,
- közmondások, szólások átvitt jelentésének magyarázata.

5. A tanulási képesség fejlesztése, ismeretfeldolgozási technikák tanítása.

- az ismeretszerzés írásbeli forrásai:
 - könyv- és könyvtárhasználat megismerése,
 - gyermeklexikonok, enciklopédiák tanulmányozása
- a gyűjtött adatok célszerű elrendezése,
- vázlat készítése tanítói segítséggel,
- a tanulási képesség fejlesztése.

Kompetenciák fejlesztése

A magyar nyelv és irodalom tantárgy megteremti a kulcskompetenciák fejlesztésének lehetőségeit:

- az anyanyelvi kompetencia elsődleges eszköze,
- az utasítások, szöveges feladatok értelmezése révén közvetve hozzájárul a matematikai kompetencia fejlesztéséhez,
- az irodalmi művek olvasása segíti a szociális és állampolgári kompetenciák fejlesztését, valamint az erkölcsi nevelést,
- a csoportmunka, kooperatív munkavégzés lehetőséget teremt az önismeret és a társas kapcsolati kultúra fejlesztésére,
- a magyar történelem eseményeihez kapcsolódó szövegek feldolgozása a nemzeti öntudat erősödését segíti.

ÓRATERV

ÉVFOLYAM	3.	4.
HETI ÓRASZÁM	8	7
1. Kulturált nyelvi magatartás, beszédművelés	15	13
2. Magyar nyelv	90	90
3. Olvasás - szövegértés	110	90
4. Íráshasználat – írásbeli kifejezés	35	25
5. Tanulási képesség, könyv- és könyvtárhasználat	6	5
6. Dráma és tánc	15	10
7. Társadalmi ismeretek	15	10
8. Tematikus órák	6	8
9. Szabadon felhasználható	4	8
ÉVES ÓRASZÁM	296	259

Évfolyamok, óraszámok

3. évfolyam	olvasás	3 óra		
	nyelvtan	3 óra		
	írás	1 óra		
	fogalmazás	1 óra	Összesen:	8 óra
4. évfolyam	olvasás	3 óra		
	nyelvtan	3 óra		
	fogalmazás	1 óra	Összesen:	7 óra

3. ÉVFOLYAM

Éves óraszám: 296 óra

TÉMAKÖRÖK, TARTALMAK, BELÉPŐ TEVÉKENYSÉGFORMÁK

TÉMAKÖR, TARTALOM	BELÉPŐ TEVÉKENYSÉGFORMA
Kulturált nyelvi magatartás, beszédművelés A különféle mondatfajták jelentésének és a mondatfonetikai eszközöknek az össze-függése. A szavak és a nem verbális eszközök (testbeszéd) szerepe különféle kommunikációs helyzetben. Kiscsoportos kommunikáció. Vers- és prózamondás gyakorlása. A szándéknyilvánítás tanulása szerepjátékokkal. Szólások, közmondások jelen-tése.	A szavak, szó szerkezetek megfelelő ejtésének gyakorlása az élőbeszédben és a felolvasásban. Helyes beszédleghzés a bővülő mondatokban. A nem verbális eszközök összehangolása a tartalommal szövegmondáskor és értelmezésük mások megnyilatkozásaiban. Kifejező előadásmód, kapcsolattartás a hallgatósággal. Szókincsbővítés: a szavak jelentése, stílusértéke, a tanult szólások, közmondások használata az élőbeszédben és a fogalmazásban.
Irodalomolvasás, szövegértés Prózai művek és versek a magyar és külföldi nép- és műköltészetből. Mesék, mondák, legendák, történelmi elbeszélések, valamint a gyerekek mindennapi életéről szóló elbeszélések, regény-részletek, klasszikus és kortárs szerzőktől. Versek feldolgozása, költői eszközök, szerkezeti sajátosságok: rím, ritmus, hasonlat, ismétlés, fokozás.	A szereplők megnevezése, cselekedeteik, érzelmeik, tulajdonságaik megfigyelése, események időrendje, a mű szerkezetének fölismerése. Lényegkiemelés, vázlatkészítés (tanítói segítséggel). A vers és próza, a szépirodalom és az ismeretterjesztő irodalom megkülönböztetése, a népköltészeti és műköltészeti alkotások összehasonlítása. Történelmi olvasmányok segítségével a történelmi tér és időszemlélet alapozása, a hazaszeretet és az identitástudat erősítése.

Népi játékok, dramatizált szövegek, ismeretterjesztő művek, a mindennapi kommunikáció szövegei (meghívó, recept, hirdetés).	Ismeretterjesztő és mindennapi gyakorlati szövegek értelmezése. Tájékozódás a lakóhely irodalmi vonatkozásairól.
---	---

Olvasási készség A pontos és folyamatos olvasás. A felolvasás. Helyes tagolás és hangsúlyozás. Értelmező és folyamatolvasás.	Az olvasástechnika fejlesztése hangos és néma olvasással. Az összetett mondatok helyes tagolása, hangsúlyozása mintakövetéssel. Az értelmező olvasás fejlesztése tanítói és tanulói kérdések segítségével. Folyamatolvasás.
Szóbeli és írásbeli szövegalkotás Szóbeli és írásbeli szövegalkotás elbeszélő formában. A szövegalkotás szabályai, műveletei: - anyaggyűjtés, - címválasztás, - lényeges gondolatok válogatása, - időrend megállapítása, - szöveg tagolása, bekezdések. Az elbeszélés részei: bevezetés, tárgyalás, befejezés. A párbeszéd szerepe az elbeszélő szövegben.	Szövegalkotás szóban. Olvasókönyvi szövegminták megfigyelése műfaji és szövegszerkesztési szempontból. Címek vizsgálata. Események elrendezése időrendben. Bevezetés és befejezés készítése szóban és írásban. A fogalmazás koherenciájának megteremtése tématarással, a mondatok kapcsolásával. A fogalmazás témájának megfelelő szavak és kifejezések használata, a felesleges szóismétlés kerülése. A párbeszéd beillesztése a történet-mondásba. Ismert mese elmondása tömörített és bővített változatban.
Íráskészség Gazdaságos írásszokások megtanítása. Az írott szöveg (vázlat) elrendezése a lapon.	Betűkapcsolások gyakorlása, típushibák kiküszöbölése. Az írástechnika és a helyesírás együttes fejlesztése. Tempógyorsító gyakorlatok: az írás eszközszintű használatának, a figyelem megosztásának fejlesztése. Szósorok, bővülő mondatok írása másolással, tollbamondásra, emlékezetből és önálló írással. Lendületes, egyéni írásmód kialakítása. A rendezett, tiszta és olvasható írás gyakorlása.

Tanulási képesség, könyv- és könyvtár-használat Látogatás a kerületi Szabó Ervin Könyvtárban. Az iskolai könyvtár rendszeres használata. Alapismeretek a könyvtár tereiről és állományrészeiről. A könyvek tartalmi csoportjai. A szótárak szerkezeti jellemzői, a szótár-használat módja. Gyermeklexikonok, gyermekenciklopédiák, helyesírási szótár használata.	Önálló vagy csoportos anyaggyűjtés ismeretterjesztő műből, rövid szóbeli beszámoló. Ismeretlen szavak értelmezése lexikon segítségével. Könyvek keresése szabadpolcon szerző és cím szerint. Szépirodalmi és ismeretterjesztő művek témájának megállapítása cím és tartalomjegyzék alapján. Az olvasott könyvek adatainak felsorolása. Helyesírási szótár használata tanítói segítséggel.
Nyelvtani, helyesírási ismeretek A felkiáltó, felszólító és óhajtó mondat és mondatvégi írásjelük. Az ige jelentése (cselekvés, történés, létezés); rokon és ellentétes jelentésű igék. Az ige személyragjai és a személyes névmások. Az igeidők és jelentésük. Az igealakok helyesírása szótagolással és/vagy szóelemzéssel. Az igeikötő szerepe a szó jelentésében. A leggyakoribb igeikötők. Az igeikötő egybe- és különírásának esetei. A főnév jelentése, fajtái: köznév és tulajdonnév. A főnév toldalékolása. A tulajdonnevek helyesírása.	A felkiáltó, feltételes, óhajtó, felszólító mondat felismerése. A mondatvégi írásjelek használata az egyszerű mondatok végén. Az igeidők megfigyelése és helyes használatuk történetek elmondásakor. Adott ige mondatba helyezése változó igeikötőkkel, az igeikötő jelentésmódosító szerepének megfigyelése. Az igealakok helyesírásának, valamint az igeikötő és az ige egybe- és különírásának gyakorlása. A főnév –t ragjának és a múlt idő jelének megkülönböztetése. A melléknév fölismerése, az összehasonlítás és fokozás alkalmazása szóbeli és írásbeli szövegalkotásban. A fokozott melléknév helyesírásának gyakorlása. A nyelvtani és nyelvhelyességi ismeretek alkalmazása a nyelv használatában.

A –ban, -ben, -ba, -be rag helyes használata, a –ból, -ből, -ról, -ről, -től, -től rag helyesírása. A melléknév és fokozása. A fokozott melléknév helyesírása. A j hang kétféle jelölése igékben, főnevekben.	
Társadalmi ismertek A magyar történelem nagy eseményei, pl. honfoglalás, államalapítás, Mátyás kora, a török idők. Ünnepeink: nemzeti, családi ünnepek. Népi hagyományok. A magyar nemzet jelképei. Nemzeti emlékhelyeink.	Versek, történetek olvasása a nemzeti múlt nagy eseményeiről, reprodukálás szóban, csoportos megjelenítés szituációs játékkal. Műsorok összeállítása nemzeti ünnepeinkre. Beszámoló nemzeti jelképeinkről, a családi ünnepekről. A Szózat két versszakának kifejező előadása. Nevezetességek a lakóhely történetéből.
Tánc és dráma Ritmus-, mozgás- és beszédgyakorlatokkal kombinált koncentrációs és memória-gyakorlatok. Fantáziajátékok. Monda, elbeszélés dramatizálása. Bábok készítése, mozgatása. Télbúcsúztató, tavaszköszöntő népszokások.	Ritmikus mozgással és szöveggel összekapcsolt gyakorlatok. Játék elképzelt tárgyakkal, tárgyfelidéző gesztusok, elképzelt személyek megjelenítése. Csoportos improvizációs játékok: rögtönzések alapszintű elemző megbeszélése.

Memoriter

Nagy László: Dióverés

Petőfi Sándor: A Tisza (5 versszak)

Arany János: Rege a csodaszarvasról (4 versszak)

Kölcsey Ferenc: Himnusz (részlet) 2 versszak

Arany János: Mátyás anyja (6 versszak)

Vörösmarty Mihály: Szózat (részlet) 2 versszak

és még 2-3 szabadon választott vers, hat-nyolc szólás, közmondás, egy verses mese vagy meserészlet.

A T O V Á B B H A L A D Á S F E L T É T E L E I

- ◆ Tudja alkalmazni vers- és prózamondás közben a helyes köznyelvi kiejtés eszközeit.
- ◆ Tudja alkalmazni a bemutatkozás, köszönés, kérés, tudakozódás, köszönetnyilvánítás megfelelő formáit konkrét helyzetekben közvetlen és tágabb környezetben is.
- ◆ Tudjon öt-hatmondatos fogalmazást alkotni ismert témákról szóban és írásban.
- ◆ Törekedjen a párbeszéd alkalmazására, a szöveg teljes tagolására.
- ◆ Ismerje fel és nevezze meg a tanult szófajokat.
- ◆ Legyen képes helyesírási normakövetésre a begyakorolt szókészlet körében.
- ◆ Törekedjék fél oldal terjedelmű, némán olvasott ismert témájú szöveg önálló értelmezésére, az összefüggések felismerésére, véleményalkotásra.
- ◆ Ismerje fel a tanult költői eszközöket.
- ◆ Tudja megkülönböztetni a szépirodalmat és az ismeretterjesztő irodalmat.
- ◆ Legyen képes – felkészülés után – a feldolgozott szövegek kifejező felolvasására.
- ◆ Legyen képes írástechnikai hiba nélkül írni.
- ◆ Írásképe legyen olvasható, rendezett, váljék szokásává az önellenőrzés, tudja önálló írásbeli munkáját tanítói segítséggel javítani.
- ◆ Vegyen részt a közös drámajátékokban, illetve a játékok készségfejlesztő gyakorlataiban.

4. ÉVFOLYAM

Éves óraszám: 259 óra

TÉMAKÖRÖK, TARTALMAK, BELÉPŐ TEVÉKENYSÉGFORMÁK

TÉMAKÖR, TARTALOM	BELÉPŐ TEVÉKENYSÉGFORMA
Kulturált nyelvi magatartás, beszédművelés A szövegjelentés kifejezése mondat és szövegfonetikai eszközökkel. A szöveg jelentésének megfelelő helyes dallam és nem verbális (testbeszéd) eszközök használata. Párbeszéd a mindennapi kommunikációban.	Beszédművelési gyakorlatok: helyes beszédlégzés, tiszta artikuláció, ritmus és időtartam-gyakorlatok, tempó, hangerő, hangmagasság változtatása a beszéd folyamatban, szünettartás értelmi és érzelmi hatás eléréséhez. Kapcsolatteremtés és kapcsolattartás mindennapi helyzetekben. Szókincsfejlesztés: az aktív és passzív szókincs folyamatos gyarapítása különféle szövegekből más tantárgyakban előforduló szakkifejezésekkel, ritkábban használt szavakkal. Kommunikációs helyzetgyakorlatok (odafigyelés a beszélgetőpartnerre, hangerő és térközsabályozás). Párbeszédben alkalmazkodás a kommunikációs szerepcseréhez, a nem verbális eszközök összehangolása a beszédhelyzettel.

Irodalomolvasás, szövegértés Próza, verses népköltészeti alkotások a magyar és a hazai etnikumok népköltészetéből. A népköltészeti alkotások keletkezése, műfajai, mesetípusok, a népmesék jellemzői. Elbeszélések, regényrészletek, versek a klasszikus és a kortárs magyar irodalomból.	Szövegelemző műveletek bővítése: szerkezet, tér, idő, összefüggések, kulcs-szavak kiemelése, tömörítés, bővítés. Egyszerű szövegek vázlatának elkészítése tanítói segítséggel. A szereplők, a színhely, az idő megnevezése, a tettek motívumainak keresése, a tettek értékelése. A házi olvasmány előkészítése folyamatolvasással, otthoni elolvasása és megbeszélése közösen. Művészi eszközök fölismerése lírai és elbeszélő művekben. Nyelvi érdekességek, művészi eszközök gyűjtése szövegből. A népköltészetéről és a műköltészetéről tanultak rendszerezése.
Egyszerű szerkezetű gyermekregény. Az irodalmi szöveg művészi eszközei: néhány alakzat, a megszemélyesítés, ritmus, rím, refrén.	Meseregény, ifjúsági regény elolvasása a tanító irányításával.
Olvasási készség A kifejező olvasás előkészítése olvasástechnikai gyakorlatokkal. A kritikai és kreatív olvasás.	A kifejező olvasás gyakorlása és a szövegben rejlő érzelmek kifejezése mondat- és szövegfonetikai eszközök alkalmazásával. Párbeszéd és közbeékelődések elkülönítése fölolvassáskor mintakövetéssel. Az értelmező olvasás továbbfejlesztése tanítói és tanulói kérdések segítségével.

<i>Szóbeli és írásbeli szövegalkotás</i> Tájékoztató szövegek: hirdetés, értesítés. A leírás, jellemzés tartalmi, szerkezeti jellemzői, a bemutatás sorrendje. A leírás szemléletes-sége. A levél, levelezőlap tartalmi és formai jellemzői, megszólítás, elbúcsúzás, dátum. A levélboríték címezése. Hír, értesítés, hirdetés, meghívó A vázlat	Hirdetés, értesítés, meghívó megfogalmazása és tolmácsolása előszóban társnak vagy közösségnek. Elbeszélő fogalmazás kiegészítése párbeszéddel írásban. A leírás, jellemzés megfigyelése irodalmi példákon. Szemléletes leírás készítése egyszerű tárgyról, növényről, állatról, emberről. Figyelem a bemutatás sorrendjére, egésztől a rész felé. Levélírás: a levélírás tartalmi és formai követelményei. Fogalmazástechnikai gyakorlatok, szövegjavítás segítséggel. Olvasmányok reprodukálása szóban tömörítéssel, nézőpontváltással. Elbeszélés tagolása
<i>Íráskészség</i> <i>Eszközsintű egyéni írás.</i>	Olvasható, tetszetős és rendezett írás. Az írott szöveg (vázlat, fogalmazás) önálló elrendezése a lapon (lapszélek, betű- és sortávolság megtartásával).
Tanulási képesség, könyv- és könyvtár-használat Különböző információhordozók a lakó- helyi és az iskolai könyvtárban (folyóirat, hang-lemez, hangkazetta, dia- és videofilm, Internet). A katalógus tájékoztató szerepe.	Könyvkeresés szabadpolcon önállóan, segítséggel katalógusból. Gyermeklexikonok, szótárak, enciklopédiák használata. Információgyűjtés ismeretterjesztő művekből, folyóiratokból, vázlat alapján beszámoló – szükség esetén tanítói segítséggel – az olvasottakról, megfigyelésekről, kísérletekről.

Nyelvtani és helyesírási ismeretek A szófajokról tanult ismeretek összekapcsolása és bővítése. Az igemódok. A tulajdonnév fajtái. A főnév ragos alakjai. A névutós és névelős főnév. A tulajdonnévből képzett melléknév egyszerű esetei. A számnév fogalma, fajtái fokozása. A keltezés. A mondatfajták ismételése, kapcsolatuk az igemódokkal. Az eddig tanult ismeretek rendezése - hangok, - ábécé, - betűrend, - szótő és toldalék, - egyszerű és összetett szavak, - nyelvhelyességi és helyesírási ismeretek. Névmások (személyes, mutató, kérdő)	A tanult szófajok felismerése, megnevezése. Az igealakok felismerése, helyesírásuk gyakorlása. Az igemódok tudatos használata a különféle mondatfajtákban. A leggyakrabban előforduló tulajdonnevek fajtáinak ismerete, helyesírásuk gyakorlása, helyes alkalmazása fogalmazásokban. A főnév ragos alakjainak felismerése, helyesírásuk gyakorlása. A névutós főnevek helyesírása. A határozott és határozatlan névelő szerepének megkülönböztetése, helyes használatuk gyakorlása. Tanult hagyományos írásmódú személynevek biztos helyesírása, a lakóhely földrajzi neveinek helyes lejegyzése. A tulajdonnevekből képzett egyszerűbb -i képzős melléknevek helyesírása. A számnevek felismerése, helyesírásuk. A számoknak betűkkel való írása. A keltezés írása. A ly-os szavak körének bővítése. Az összetett szavak fölismerése és elválasztásuk.
Társadalmi ismeretek A magyar nemzet nagy történelmi eseményei: Rákóczi kora és alakja, a XIX. és XX. század nagy államférfiai, művészei, tudósai, felfedezői, utazói.	A múlt nevezetes eseményeinek, kiemelkedő személyiségeinek, az emberek életmódjának a megismerése történetekből. Adatgyűjtés a lakóhely történelmi, irodalmi emlékeiről, beszámoló a szerzett ismeretekről.
Tánc és dráma Mozgás és beszéd összekapcsolása, szituációs játékok, fantázia játékok. Történetek földolgozása a dráma eszköztárával. Színházlátogatás. Helyzetek, folyamatok elemzése (szereplő, helyszín, kezdés, befejezés).	Térkitöltő, térkihasználó gyakorlatok, játékos mozgással és szöveggel összekapcsolt ritmikus gyakorlatok. Csoportos improvizációs játékok, közös dramatizálás a tanult konvenciók alkalmazásával. Rögtönzések és a látott előadások alapszintű elemző megbeszélése.

Memoriter

Kölcsey Ferenc: Himnusz (részlet) 4 versszak

József Attila: Betlehemi királyok

József Attila: Mama

Két-három népdal, népmese elmondása

Nyolc-tíz szabadon választott költemény, öt-tíz prózai szöveg

A T O V Á B B H A L A D Á S F E L T É T E L E I

- ◆ Legyen képes megfelelő tempóban, hangerővel, hangletéssel és helyes artikulációval beszélni.
- ◆ Legyen képes a bemutatkozás, köszönés, kérés, köszönetnyilvánítás megfelelő formáinak alkalmazására.
- ◆ Tudja mondanivalóját szóban értelmesen megfogalmazni.
- ◆ Tudjon beszámolni közös és egyéni élményről, adott témáról 8-10 mondatban (szóban és írásban a tanult formai és tartalmi követelmények megtartásával).
- ◆ Legyen képes – előzetes felkészülés után – a megértett szöveg szöveghű, folyamatos, a tartalmat kifejező hangos olvasására.
- ◆ Tudjon életkorának megfelelő 15-20 soros, némán olvasott szövegből lényeges információkat kiemelni.
- ◆ Tudja megkülönböztetni a népköltészeti és műköltészeti alkotásokat jellemző stílusjegyeik alapján.
- ◆ Jegyezze meg legnagyobb költőink, íróink nevét és a tőlük olvasott művek címét.
- ◆ Bizonyítsa a szöveg megértését feladatok szóbeli és írásbeli megoldásával.
- ◆ Tudja önállóan használni a könyvet és a könyvtárat, legyen gyakorlata a lexikonok és a helyesírási szótár használatában.
- ◆ Ismerje fel és nevezze meg a mondatfajtákat.
- ◆ Ismerje fel, nevezze meg és tudja csoportosítani a szavakat jelentésük szerint. Ismerje fel az igeidőket és igemódokat. Tudja helyesen írni az igekötős igéket.
- ◆ Legyen képes az egyes és többes szám megkülönböztetésére.
- ◆ Legyen jártas a tő- és sorszámnév helyes használatában, a keltezés írásában.

- ◆ Ismerje fel a szótót és a tanult toldalékokat.
- ◆ Tudja készsége szinten a mondatot helyesen írni, a mondatkezdést és – zárást helyesen jelölni.
- ◆ Biztonsággal alkalmazza az elválasztás szabályait.
- ◆ Jelölje helyesen a magán- és mássalhangzók időtartamát a begyakorolt esetekben.
- ◆ Jelölje a j hangot helyesen a gyakorolt szavak esetében.
- ◆ Másoljon hibátlanul nyomtatott szöveget.
- ◆ Végezze írásmunkáit jó elhelyezéssel, tiszta füzetvezetéssel, áttekinthető írásképpel, hibátlan írástechnikával.
- ◆ Tudja írásmunkáit önállóan ellenőrizni, a feltárt hibákat segítséggel javítani.

TEMATIKUS ÓRÁK

ÉV- FOLYAMOK	TARTALMAK
3. évfolyam	Alapismeretek a könyvtár tereiről és állományrészeiről. A könyvek tartalmi csoportjai: Szépirodalmi művek, ismeretterjesztő irodalom. A szótárak szerkezeti jellemzői, a szótárhasználat módja. <i>A magyar nemzet jelképei.</i> <i>A korona megtekintése a Parlamentben.</i>
4. évfolyam	Különböző információhordozók a könyvtárban (folyóirat, hanglemez, hangkazetta, dia és DVD). A katalógus tájékoztató szerepe. <i>Múzeumlátogatás. A magyar nemzet nagy történelmi eseményei:</i> <i>Rákóczi kora és alakja, a XIX. és XX. század nagy államférfiai, művészei, tudósai, felfedezői, utazói.</i>

A TUDÁSSZINT ELLENŐRZÉSÉNEK ÉS ÉRTÉKELÉSÉNEK MÓDJAI

3. és 4. osztályban havonta legalább egy-egy érdemjeggyel értékeljük a tanulókat magyar nyelvből illetve irodalomból.

Az érdemjegyszerzés módjai:

- ☐ szóbeli felelet,
- ☐ írásbeli munka,
- ☐ órai munka,
- ☐ önálló kiselőadások,
- ☐ gyűjtőmunkák,
- ☐ versenyeken való eredményes részvétel
- ☐ szorgalmi feladat.

A tudásszint ellenőrzésének szóbeli módjai lehetnek:

- ☐ felelet adott anyagrészből a tanítási órán,
- ☐ órai folyamatos, eredményes gyakorlati részvétel a tananyag feldolgozásában.

A tudásszint ellenőrzésének írásbeli módjai lehetnek:

- ☐ írásbeli felelet a tanóra egy részében,
- ☐ témazáró dolgozatok,
- ☐ az órán feladatként kijelölt önálló munkával elkészített írásbeli munka értékelése.

Értékeléskor a pedagógiai programban és a törvényben meghatározott érdemjegyek:

jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1).